

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ “Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”

www.elp.gr

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2023-2024

Επώνυμο:.....

Όνομα:.....

Πατρώνυμο:.....

Σχολείο που φοιτώ:.....

Τάξη: ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαρούσι, 06/05/2023

Βαθμολογία Α' Βαθμολογητή 100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Α

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30'

Βαθμολογία Β' Βαθμολογητή 100βάθμια

Αριθμητικώς

Ολογράφως

Υπογραφή

ΚΕΙΜΕΝΟ 1^ο

Το κλίμα της Γης

Το κλίμα της Γης αλλάζει τα τελευταία χρόνια και οι αλλαγές αυτές φαίνεται ότι θα είναι μεγάλες στα επόμενα 50 έως 100 έτη. Τα αίτια των κλιματολογικών αλλαγών είναι πολλά, με σπουδαιότερο την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας από 3 έως 5 βαθμούς Κελσίου για τα επόμενα εκατό χρόνια. Η αύξηση αυτή θα λιώσει ένα ποσοστό από πάγους στους δύο πόλους της Γης και η στάθμη του νερού στις θάλασσες θ' ανεβεί και επομένως θα πνίξει πόλεις, παραλίες, δάση και ό,τι άλλο υπάρχει στις ακτές.

Σε μερικές περιπτώσεις η ζημιά που θα προκληθεί θα είναι τεράστια, όπως π.χ. πολλά μικρά νησιωτικά κράτη στον Ειρηνικό Ωκεανό θα σβήσουν από τον χάρτη, ενώ πάνω από τις μισές βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε χώρες όπως στην Ιαπωνία, στο Βιετνάμ, στην Ινδονησία, στην Ταϊλάνδη και σε άλλες χώρες της Ασίας, θα κινδυνεύσουν, διότι είναι εγκατεστημένες σε επίπεδες παραθαλάσσιες περιοχές.

Μια άλλη επίπτωση των κλιματολογικών συνθηκών αφορά στη μείωση των βροχοπτώσεων. Η Αφρική θα πληγεί περισσότερο από κάθε άλλη ήπειρο. Ακολουθεί η Ευρώπη και συγκεκριμένα η Νότια Ευρώπη, όπου η μείωση θα είναι γύρω στα 20% το χειμώνα και 30% το καλοκαίρι. Τέλος, αναμένεται ότι παρόμοια φαινόμενα θα πλήξουν την Αυστραλία, το Τέξας των Η.Π.Α. και άλλες περιοχές του κόσμου.

Οι πιο πάνω κλιματολογικές αλλαγές θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία μας. Θα έχουμε έξαρση της ελονοσίας και επέκτασή της σε περιοχές που μέχρι τώρα δεν πλήττονταν από αυτήν, όπως στις Μεσογειακές χώρες, στο Τέξας των Η.Π.Α. και αλλού. Επίσης θα έχουμε επιδείνωση των κρουσμάτων κίτρινου πυρετού, αλλά και άλλων ασθενειών.

Αφιέρωμα της [GREENPAGE](https://www.greenpage.gr) για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος (Διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Στις παρακάτω ερωτήσεις να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση.

ΝΟΗΜΑΤΙΚΕΣ

1. «Η Αφρική θα πληγεί περισσότερο από κάθε άλλη ήπειρο»: ποια πρόταση είναι σωστή, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο κείμενο;
Α. Από άνοδο της μέσης θερμοκρασίας.
Β. Από το λιώσιμο των πάγων.
Γ. Από την αύξηση της ελονοσίας.
Δ. Από την ελάττωση των βροχοπτώσεων.
2. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή, σύμφωνα με το κείμενο;
Α. Η έξαρση της ελονοσίας θα είναι η πιο μεγάλη επίπτωση της κλιματικής αλλαγής.
Β. Το κλίμα της Γης αλλάζει τα τελευταία 50 χρόνια.
Γ. Η σπουδαιότερη αιτία των κλιματικών αλλαγών είναι η αύξηση της θερμοκρασίας.
Δ. Η αύξηση των βροχοπτώσεων θα προκαλέσει πολλά προβλήματα στη Νότια Ευρώπη.
3. Σύμφωνα με το νόημα του κειμένου, τι θα συμβεί σε «πάνω από τις μισές βιομηχανικές εγκαταστάσεις»;
Α. Θα αναγκασθούν να εγκατασταθούν σε ορεινές περιοχές.
Β. Θα κινδυνεύσουν εφόσον έχουν κατασκευασθεί κοντά στη θάλασσα και σε ίσο με αυτή επίπεδο.
Γ. Θα σβήσουν από τον χάρτη.
Δ. Θα οδηγηθούν σε κλείσιμο.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ

4. «Σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία μας»: Ποια από τις παρακάτω λέξεις θα μπορούσε να αντικαταστήσει στο κείμενο τη λέξη «επιπτώσεις»;
Α. αλλοιώσεις Β. συνέπειες Γ. επιπλοκές Δ. αποκλίσεις
5. «Πλήττονταν»: η σημασία που έχει στο κείμενο είναι:
Α. αισθάνονταν πλήξη Β. δέχονταν επίθεση Γ. βλάπτονταν Δ. εμποδίζονταν
6. «Θα έχουμε επιδείνωση των κρουσμάτων...»: Ποια από τις παρακάτω λέξεις θα μπορούσε να αντικαταστήσει στο κείμενο τη λέξη «επιδείνωση»
Α. μείωση Β. αποδυνάμωση Γ. χειροτέρευση Δ. εξαφάνιση

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ

7. «φαίνεται»: το ίδιο πρόσωπο στον αόριστο είναι:
Α. φάνηκε Β. φαινόταν Γ. εμφανίστηκε Δ. φανερώθηκε
8. «Αλλαγές **μεγάλες**»: Ο συγκριτικός και ο υπερθετικός βαθμός του επιθέτου «μεγάλες» είναι:
Α. μεγαλύτερες – πιο μεγάλες Β. πιο μεγάλες – μέγιστες Γ. πολύ μεγάλες – μέγιστες Δ. οι πιο μεγάλες – πολύ μεγάλες
9. «Θα πνίξει»: Η μετοχή ενεστώτα του ρήματος στην άλλη φωνή είναι:
Α. πνιγμένος Β. πνιγόμενος Γ. πνίγοντας Δ. πνίγωντας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ

10. «**αναμένεται** ότι παρόμοια φαινόμενα θα πλήξουν την Αυστραλία»: το ρήμα «αναμένεται» έχει υποκείμενο:
Α. αυτό Β. φαινόμενα Γ. «ότι παρόμοια φαινόμενα θα πλήξουν την Αυστραλία» Δ. την Αυστραλία
11. «διότι είναι εγκατεστημένες σε επίπεδες παραθαλάσσιες περιοχές»: Η πρόταση δηλώνει:
Α. επεξήγηση Β. αιτία Γ. σκοπό Δ. συμπέρασμα

ΚΕΙΜΕΝΟ 2^ο

Πώς θα εκπαιδεύσουμε «πράσινα» παιδιά

Τώρα που ο καιρός έχει φορέσει την ανοιξιάτικη του διάθεση εκμεταλλευτείτε την ευκαιρία και περάστε δημιουργικά μαζί με τα παιδιά τον ελεύθερό σας χρόνο. Μια από τις ενδιαφέρουσες δραστηριότητες είναι η κηπουρική. Η κηπουρική μπορεί να προσφέρει στα παιδιά μια δημιουργική διέξοδο από τη σχολική πίεση, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και μια πρώτης τάξεως αφορμή να γνωρίσουν από κοντά τη φύση και τις ιδιαίτερες ανάγκες που

αυτή έχει. Τέλος, η ενασχόληση με τον κήπο αποτελεί ιδανικό μάθημα, ούτως ώστε τα παιδιά να διδαχθούν έννοιες όπως η **συνεργασία**, η **ομαδικότητα**, η **επιμέλεια**, η **δημιουργικότητα**.

ΠΗΓΗ: <https://blog.public.gr/exikionontas-ta-pedia-me-tin-prostasia-tou-perivallontos...>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

12. Η φράση «**πράσινα** παιδιά» είναι:
Α. παρομοίωση Β. μεταφορά Γ. προσωποποίηση Δ. ειρωνεία

ΝΟΗΜΑΤΙΚΕΣ

13. Η φράση «**πράσινα** παιδιά» σημαίνει:

Α. τα παιδιά που ασχολούνται με την κηπουρική Β. τα παιδιά που φοιτούν σε σχολεία με πράσινη εκπαίδευση Γ. τα παιδιά που ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος Δ. τα παιδιά που ζουν στη φύση

14. Ποια από τις παρακάτω φράσεις ΔΕΝ θα μπορούσε να αποδώσει το νόημα του κειμένου «ο καιρός έχει φορέσει την ανοιξιάτικη του διάθεση»;

Α. Η φύση γέμισε αγριολούλουδα Β. Ο καιρός επηρεάζει τις διαθέσεις των ανθρώπων Γ. Άρχισε η Άνοιξη Δ. Πέρασε ο χειμώνας.

15. «Τώρα **που** ο καιρός έχει φορέσει...»: Σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις η λέξη «που» έχει την ίδια σημασία:

Α. είδες **που** τα καταφέραμε. Β. λυπάμαι **που** σε ξύπνησα Γ. τότε **που** ήμασταν νέοι. Δ. ακούω το λαό **που** πανηγυρίζει.

16. «εκμεταλλευτείτε **την ευκαιρία**». Η λέξη «ευκαιρία» έχει την έννοια:

Α. τον ελεύθερο χρόνο σας Β. την αγάπη σας στην κηπουρική Γ. την κατάλληλη εποχή για κηπουρική Δ. τη διέξοδο από τη σχολική πίεση.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ

17. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ΔΕΝ ανήκει στην ίδια οικογένεια με το τελευταίο συνθετικό της λέξης **διέξοδος**;

Α. εξόδιο Β. εξορία Γ. ανέξοδος Δ. μέθοδος

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ

18. «περάστε δημιουργικά μαζί με τα παιδιά τον ελεύθερό σας χρόνο»: Στην πρόταση ΔΕΝ υπάρχει:

Α. επίρρημα του τρόπου Β. επίθετο Γ. προσωπική αντωνυμία Δ. κτητική αντωνυμία

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ

19. Ποια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου ΔΕΝ λειτουργεί ως υποκείμενο;

Α. ο καιρός Β. αφορμή Γ. η ενασχόληση Δ. αυτή

Κείμενο 3^ο

5 Ιουνίου, Παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος

«Αυτός ο πλανήτης είναι το μόνο μας σπίτι», είπε ο γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες στο μήνυμά του για τη σημερινή Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. «Ο μόνος τρόπος για να προχωρήσουμε είναι να συνεργαστούμε με τη φύση, όχι εναντίον της. Μαζί μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι ο πλανήτης μας όχι μόνο επιβιώνει, αλλά ευδοκιμεί, επειδή έχουμε μόνο μία Γη και πρέπει να τη σώσουμε».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2023-2024

www.elp.gr

Ερώτηση:

Να δώσεις ένα τίτλο στην παρακάτω εικόνα αντλώντας τον από τα λόγια του μηνύματος του Γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες. Να δικαιολογήσεις την επιλογή σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παραγωγή Λόγου

Ως μέλος της περιβαλλοντικής ομάδας του σχολείου σου καλείσαι να γράψεις ένα κείμενο με θέμα: «Το σχολείο μου, ένα πράσινο σχολείο». Μέσα σε τρεις παραγράφους να προτείνεις δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος που μπορεί να αναλάβει το σχολείο σου, για να διεκδικήσετε το χαρακτηρισμό του «**πιο πράσινου σχολείου**» σε διαγωνισμό που διοργανώνει η περιφέρειά σας. Το κείμενο σου θα δημοσιευτεί στο μαθητικό περιοδικό του σχολείου.

.....

.....

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ
“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ”
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ 2023-2024

www.elp.gr

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Κάθε τεκμηριωμένη απάντηση είναι δεκτή.
2. Την τελευταία σελίδα του φυλλαδίου μπορείς να τη χρησιμοποιήσεις ως πρόχειρο.
3. Η διάρκεια εξέτασης είναι 1 ώρα και 30' μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
4. Δυνατή αποχώρηση μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.
5. Να γράψεις τις απαντήσεις σου μόνο **με μπλε ή με μαύρο** στυλό.
6. Να μη χρησιμοποιήσεις **διορθωτικό**.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ